

Un Esforç Fiscal creixent

Des del començament de la crisi al 2008, podem identificar tres grans reformes fiscals al nostre país al 2009, 2011 i 2015. Les dues primeres van comportar una forta pujada dels impostos; la última, un cert alleujament fiscal amb rebaixes de tipus i una ampliació de les bonificacions fiscals. Tanmateix, aquestes pujades impositives s'han dut a terme en un moment on l'economia nacional estava patint un greu ajustament el que ha tingut un efecte molt visible en la taxa d'atur i la contenció salarial.

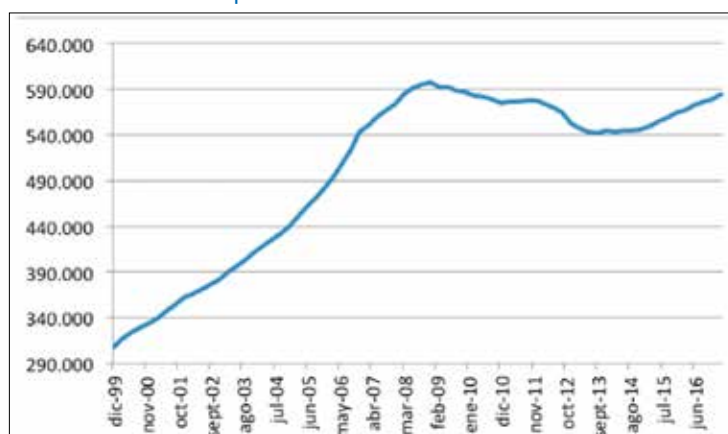
El *thinktank* Civismo ha publicat recentment un informe sobre la fiscalitat a Espanya realitzat i dirigit per l'economista **Javier Santacruz**. L'informe posa de manifest com la "cunya fiscal", un indicador que vol recollir l'esforç fiscal real que recau sobre cada contribuent en relació als serveis que rep, ha crescut de manera preocupant durant els anys de la crisi, fins el punt que aquesta, tenint en compte només les bases imposable de l'IRPF, és superior al 35%, fins hi tot en la franja dels més joves entre 16 i 29 anys.

D'altra banda, aquest increment en la pressió fiscal, que ha dificultat encara més els anys de crisi per famílies i empreses, no ha permès mantenir l'equilibri pressupostari, que encara avui arrossega un preocupant dèficit, el que ha disparat el deute públic a un insostenible 100% del PIB.

Cal recordar que del 2007 a 2008, Espanya va veure com els seus ingressos fiscals es reduïen en 70.000 milions d'euros. En altres paraules, malgrat les nombroses pujades d'impostos que han posat al límit l'esforç de moltes famílies i empreses, més encara si tenim en compte els nivells de productivitat i competitivitat de la nostra economia, els ingressos fiscals segueixen sent insuficients. És més, aquest increment en els ingressos fiscals està estancat malgrat noves pujades i, fins hi tot, posa en risc els propis objectius de recaptació segons les dades empíriques que recull l'informe.

Base imposable de l'IRPF

Font: Civismo, Agencia Tributaria

L'actual llei fiscal, que a més en molts casos resulta innecessàriament complexa i cara d'aplicar, impossibilita l'estalvi, una de les palanques claus per guanyar productivitat, i penalitza enormement el treball com es desprèn de manera molt clara de les següents dues taules. Cal afegir la penalització especialment greu que pateixen els estrats de població més joves,

la gran majoria sense cap tipus d'actiu, i que estan sotmesos a una pressió fiscal que impossibilita de facto l'acumulació d'estalvi el que repercuteix negativament sobre la natalitat i sobre el fet de que les noves generacions tornen a tirar de hipoteques límit i a molt llarg termini per poder començar un nou projecte de vida.

Bases liquidables mitjana de l'IRPF per tram d'edat

Grup d'edat	Salari brut mitjà anual (€)	Reduccions aplicades a base imposable (Reducció per rendiments del treball + Min personal exempt + Cotitzacions a càrrec del treballador)	Base Liquidable mitjana (Tram del salari sobre el qual s'aplica l'IRPF)
16-29	19.339,25	2.000+5.550+1.228,04	10.561,21
30-44	24.305,16	2.000+5.550+1.543,37	15.211,79
45-64	27.282,41	2.000+5.550+1.732,43	17.999,98
>65	22.661,04	2.000+6.700	13.961,04

Cost laboral brut i cotitzacions a la Seguretat Social

Grup d'edat	Salari brut mitjà anual (€)	Cotització treballador	Cotització patronal	Cost Laboral
16-29	19.339,25	1.228,04	5.782,43	25.121,68
30-44	24.305,16	1.543,37	7.267,24	31.572,40
45-64	27.282,41	1.732,43	8.157,44	35.439,85
>65	22.661,04	0,00	0,00	22.661,04

Font: Civismo, Agencia Tributaria

L'informe, que es pot consultar a la pàgina web de Civismo (www.civismo.org), també inclou una comparació entre CC AA, on destaca Catalunya com una de les comunitats que suporta una fiscalitat més feixuga, així com un detall sobre l'impacte de l'IVA i altres consideracions com les dades que desfan el mite que els rics a Espanya no paguen impostos.

Una bona manera de resumir el conjunt de preocupants missatges de l'informe és el càlcul de l'Alliberació Fiscal, és a dir, el dia que deixem de treballar per l'Estat de manera forçada per començar a treballar per nosaltres mateixos. A Espanya aquest dia, que bé podria ser el "dia del contribuent" arriba (en mitjana) el 27 de juny; pràcticament la meitat de l'any.

Cal recordar les paraules de Kennedy en un discurs davant empresaris a Nova York al 62, bastant abans que Arthur Laffer formulés la seva famosa corba, quan va afirmar que el problema dels dèficits no era degut a una càrrega insuficient dels tipus marginals, sinó que eren el resultat de les recessions i una activitat econòmica anèmica. "A l'economia americana, –va dir aleshores el President–, es dona la paradoxa que els impostos són molt alts, i els ingressos fiscals molt baixos. És per això que per incrementar els ingressos en el llarg termini, hem de baixar els impostos ara." A finals del any 63, amb Johnson a la Casa Blanca, el Congrés va aprovar la que és fins avui la major baixada d'impostos en la història dels EE UU que va fer aflorar l'economia, l'ocupació i sí, també, els ingressos fiscals. Prenguem nota.